Аллаһның барлыгына һәм мәхлүкларның ни хикмәт белән барлыкка китерелүенә дәлил

الدليل على وجود الله والحكمة من خلق العباد

اللغة التترية

ALSARHAAN.COM

سؤال: ما الدليل على وجود الله؟
وما الحكمة من خلقه للعباد؟

Сорау: Аллаһның барлыгына нинди дәлил бар?
Һәм Ул мәхлүкларын нинди хикмәт белән барлыкка китергән?

أما عن أدلة وجود الله فهي واضحة لمن تأملها،

Аллаһның барлыгын раслаучы дәлилләргә килгәндә уйланып караган кешеләргә алар ачыктан-ачык аңлаешлы.

ولا تحتاج لكثرة بحث وطول نظر،

Һәм бу дәлилләр озаклап эзләп җентекләп тикшерүдә мохтаҗ түгел.

وعند التأمل نجد أنها تنقسم إلى ثلاثة أنواع.

Әгәр карый башласак, без аларның өч төргә бүленүен күребез:

١- أدلة الفطرية
٢- والأدلة الحسية
٣-والأدلة الشرعية.

1. Фитри иман дәлилләре
2. Хис ягыннан дәлилләр
3. Шәригать дәлилләре

أما الأدلة الفطرية فإن كل إنسان يحس من تلقاء نفسه أن له ربًا وخالقًا، ويشعر بالحاجة إليه.

Фитри иман дәлилләренә килгәндә һәрбер кеше үзеннән-үзе Раббысы, барлыкка китерүчесе барлыгын сизеп белә, һәм Анда мохтаҗлык хисен кичерә.

وإذا وقع في ورطة عظيمة اتجهت يداه وعيناه إلى السماء يطلب الغوث من ربه.

Әгәр кеше берәр бәла-казага юлыкса, кулларын, күзләрен күккә таба юнәлтеп, йөрәге белән Раббысыннан ярдәм сорый башлый.

قال تعالى : فأقم وجهك للدين حنيفا فطرة الله التي فطر الناس عليها.

Аллаһ әйтте: «Бер Аллаһка гыйбәдәт кылучы булган хәлдә дингә юнәл, Аллаһ барлыкка китергән фитри иманга, Һәм Ул кешеләрне шундый фитри иман белән барлыкка китерде.»

وأما الأدلة الحسية فمنها:

وجود الحوادث الكونية،

وذلك أن العالم من حولنا لابد وأن تحصل فيه حوادث، فمن أول تلك الحوادث حادثة خلق الأشياء.

Сизеп беленә торган дәлилләргә килгәндә, алардан:

Яшәеш вакыйгәләренең булуы, һәм әйләнә-тирәбездә булган дөньяда нидер булып торуы һәм шул вакыйгаларның иң беренчесе барнәрсәнең барлыкка китерелүе.

كل الأشياء من شجر وحجر وبشر وأرض وسماء وبحار وأنهار.
فإن قيل هذه الحوادث وغيرها كثير.

Барлык нәрсәләр: агачлар, ташлар, кешеләр, җир, күк, елгалар, диңгезләр.

من الذي أوجدها وقام عليها وأعطاها ما يصلحها ويؤمن بقائها

Кем соң ул шушы галәмнәрне һәм анда булган барнәрсәне барлыкка китерүче, кайгыртучы, яхшыртучы һәм иминлекне тәэмин итүче?

فالجواب :إما أن تكون وجدت هكذا صدفة من غير سبب يدعو لذلك فيكون حينها لا أحدَ يعلم كيف وُجِدت هذه الأشياء.

Җавап: яки алар барысы да көтмәгәндә бер сәбәпсез каяндыр килеп чыкканнар, һәм беркем дә аларның ничек барлыкка килгәнен белми.

وأما أن تكون هذه الأشياء قامت بشؤونه وأما أن يكون هناك موجد أوجدها وخالق خلقها.

Я инде бу нәрсәләр үзләрен үзләре барлыкка китергәннәр һәм беркемгә дә буйсынмыйча үзләренә үзләре ия. Яки аларның оештыручысы һәм барлыкка китерүчесе бар.

وعند النظر في هذه الاحتمالات الثلاثة نجد أنه يتعذر ويستحيل الأول والثاني.

Шушы өч ихтималлыкка игътибар бирсәк беренче һәм икенче төре акылга сыймаслык мөмкин түгел икәнен табырбыз.

فإذا تعذر الأول والثاني لزم أن يكون الثالث هو الصحيح الواضح.

وهو أن لها خالقا خلقها وهو الله تعالى.

Шулай итеп беренче һәм икенче төрләренең булулары мөмкин түгел икән, өченче төр дөрес һәм аңлаешлы булып чыга. Ягъни бу галәмнәрнең барлыкка китерүчесе бар, һәм ул - Аллаһ.

وهو سبحانه الذي أعطى كل شيء ما يصلحه، ويؤمن بقاءه، وهذا هو عين ما جاء في قوله تعالى: أم خُلِقوا من غير شيء أم هم الخالقون أم خلقوا السماوات والأرض بل لا يوقنون.

Һәм Ул, Аллаһ, һәрбер әйбергә кирәкле нәрсәсен биреп, көнкүрештә иминлекне тәэмин итүче. Без моны Аллаһның сүзләреннән аңлыйбыз. Аллаһ Раббыбыз әйтте: «Әллә алар һичнәрсәсез халык ителделәрме, әллә алар үзләре халык кылучылармы? Әллә җирне һәм күкләрне алар халык кылдыларммы? Ләкин алар ышанмыйлар»

وأما الأدلة الشرعية فهي وجود الشرائع.

Шәригать дәлилләренә килгәндә – ул шәригатьләрнең булуы.

قال الشيخ ابن عثيمين رحمه الله :
جميع الشرائع دالة على وجود الخالق، وعلى كمال علمه وحكمته ورحمته.
لأن هذه الشرائع لابد لها من مُشرّع.
والمشرّع هو الله عز وجل.

Шәйх Ибн Үсәймин әйтте:
"Шәригатьләрнең булуы барлыкка китерүче барлыгын һәм аның гыйлеме, хикмәте, рәхмәте камил булуын раслый. Чөнки шәригатьнең уйлап табучысы, оештыручысы булырга тиеш. Һәм ул – бөеклек һәм көч-куәт иясе Аллаһ".

وأما لماذا خلقنا الله ؟
فالجواب: أنه خلقنا من أجل عبادته وشكره وذكره.

Шулай итеп ни өчен безне Аллаһ барлыкка китергән?
Җавап: Без гыйбадәт кылсын, шөкер итсен һәм Аны зекер итсен өчен.

والقيام بما أمرنا به سبحانه

Һәм Аның әмерен үтәүдә даими, нык булсын өчен.

وذلك بعد أن أوضح السبيل لكل أحد.

Һәм болар барысы да һәрбер кешегә шушы юл ачыкланганнан соң эшләнергә тиеш булган нәрсәләр.

قال تعالى: وما خلقت الجن والإنس إلا ليعبدو

Аллаһ әйтте: «Җеннәрне һәм кешеләрне Без бары тик Безгә гыйбадәт кылсыннар өчен генә барлыкка китердек».